



Budapest I. kerület Budavári Önkormányzat

**Előterjesztés**

**Budapest I. kerület Budavári Önkormányzat Képviselő-testületének**

**2022. május 26-i ülésére**

**a jelzőrendszeres házi segítségnyújtás biztosításával kapcsolatos döntés meghozatalára**

A képviselő-testületi ülés formája: nyilvános ülésen tárgyalandó

Elfogadásához szükséges többség: egyszerű többség

Az előterjesztést előzetesen tárgyalja: Népjóléti, Oktatási, Kulturális és Sport Bizottság

Az előterjesztés készítéséért  
felelős:

Az előterjesztés  
tárgyalásra alkalmas:

Az előterjesztést a Képviselő-  
testület ülésére benyújtom:

Szincsák István  
irodavezető

dr. Németh Mónika  
jegyző

Váradiné Naszályi Márta  
polgármester

**1. ELŐTERJESZTÉS**

---

Tisztelt Képviselő-testület!

A szociálisan rászorultak részére a személyes gondoskodást az állam, valamint az önkormányzatok biztosítják. A személyes gondoskodás magában foglalja a szociális alapszolgáltatásokat és a szakosított ellátásokat. Szociális alapszolgáltatások közé tartozik többek között az étkeztetés, a házi segítségnyújtás, a családsegítés, a jelzőrendszeres házi segítségnyújtás, a közösségi ellátások, a nappali ellátás. Az alapszolgáltatások megszervezésével a települési önkormányzat segítséget nyújt a szociálisan rászorulóknak részére saját otthonukban és lakókörnyezetükben önálló életvitelük fenntartásában, valamint egészségi állapotukból, mentális állapotukból vagy más okból származó problémáik megoldásában. Budapest I. kerület Budavári Önkormányzat az általa fenntartott, működtetett Budapest I. kerület Budavári Önkormányzat Szociális és Gyermejjóléti Szolgáltatási Központ (a továbbiakban: Szolgáltatási Központ) útján biztosítja a személyes gondoskodást nyújtó ellátásokat, így a jelzőrendszeres házi segítségnyújtást is.

A szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény (a továbbiakban: Szt.) 65. §-ában foglaltak alapján a jelzőrendszeres házi segítségnyújtás a saját otthonukban élő, egészségi állapotuk és szociális helyzetük miatt rászoruló, a segélyhívó készülék megfelelő használatára képes időskorú vagy fogyatékos személyek, illetve pszichiátriai betegek részére az önálló életvitel fenntartása mellett felmerülő krízishelyzetek elhárítása céljából nyújtott ellátás. A jelzőrendszeres házi segítségnyújtás keretében biztosítani kell az ellátott személy segélyhívása esetén az ügyeletes gondozónak a helyszínen történő haladéktalan megjelenését, továbbá a segélyhívás okául szolgáló probléma megoldása érdekében szükséges azonnali intézkedések megtételét és szükség esetén további egészségügyi vagy szociális ellátás kezdeményezését.

A jelzőrendszeres házi segítségnyújtás biztosítása állami feladat. Az Szt. 91. § (2) bekezdésében előírtak alapján az állam fenntartói feladatainak ellátására a Kormány rendeletében kijelölt szerv 88. § (1) bekezdése szerinti ellátási kötelezettségének a szociális szolgáltatást nyújtó szolgáltató, intézmény fenntartásával, vagy szolgáltatót, intézményt működtető fenntartóval létrejött – a szociális szolgáltatás nyújtásának átvállalásáról szóló – törvény szerinti megállapodás, illetve ellátási szerződés megkötésével tehet eleget. A Szociális és Gyermekvédelmi Főigazgatóságról (a továbbiakban: Főigazgatóság) szóló 316/2012. (XI. 13.) Korm. rendelet 4/A. §-a értelmében a jelzőrendszeres házi segítségnyújtást 2013. július 01. napjától kezdődően a Főigazgatóság biztosítja.

A személyes gondoskodást nyújtó szociális intézmények szakmai feladatairól és működésük feltételeiről szóló 1/2000. (I.7.) SZCSM rendelet 25. §-a szerint a jelzőrendszeres házi segítségnyújtás megszervezéséhez biztosítani kell a segélyhívásokat fogadó diszpécserközpontot és a segítségnyújtást végző gondozókat foglalkoztató olyan szakmai központot, vagy központokat, amelyek a teljes ellátási terület vonatkozásában biztosítják a gondozónak a meghatározott időtartamon belüli helyszínrre érkezését. Egy szakmai központ keretében legalább 40, a segélyhívó készülék megfelelő használatára képes időskorú vagy fogyatékos személy, illetve pszichiátriai beteg otthonában kell segélyhívó készüléket elhelyezni. A diszpécserközpontot úgy kell kialakítani, hogy annak folyamatos működése és elérhetősége biztosított legyen. Egy diszpécserközpont több szakmai központ ellátási területéről fogadhat segélyhívásokat.

A jelzőrendszeres házi segítségnyújtás működtetéséhez biztosítani kell a műszaki rendszer körében az ellátottnál elhelyezett segélyhívó készüléket, jelzést továbbító berendezést, a jelzés fogadására alkalmas vevőberendezést, továbbá ügyeleti személyi számítógépet ügyeleti szoftverrel, valamint a gondozó saját felszerelése körében mobiltelefont, készenléti táskát, továbbá a gyors helyszínrre érkezéshez szükséges feltételeket. A jelzőrendszeres házi segítségnyújtás folyamatos készenléti rendszerben működik. A diszpécserközpont segélyhívás esetén – a segítséget kérő nevének, címének és az egyéb rendelkezésre álló információknak a közlésével – értesíti a készenlétkben levő gondozót. A gondozónak 30 percen belül kell az ellátott lakásán megjelennie. A műszaki rendszernek alkalmasnak kell lennie az események dokumentálására, az önellenőrzésre, a szociális gondozó helyszínrre érkezésének nyugtázására, valamint a kétirányú kommunikációra. Az ellátottnál elhelyezett segélyhívó készüléknek testen viselhetőnek, ütés- és cseppállóknak kell lennie. A jelzőrendszeres házi segítségnyújtás felügyelet szolgáltatási elemet biztosít.

A jelzőrendszeres házi segítségnyújtás a Szolgáltatási Központ Gondozási Központjában (1013 Budapest Attila út 8.) vehető igénybe 2004. évtől kezdődően. Ekkor még 50 készülékre volt működési engedély. A jelzőrendszeres házi segítségnyújtást érintő Szt. módosítását megelőzően a képviselő-testület a 88/2013. (VI. 27.) Kt. sz. határozatában úgy határozott, hogy a jelzőrendszeres házi segítségnyújtás ellátását 2013. december 31. napjáig vállalja és felhatalmazta a polgármestert a Szociális és Gyermekvédelmi Főigazgatósággal történő megállapodás megkötésére, aláírására. Ezt követően a képviselő-testület a 170/2013. (XII. 12.) Kt. sz. határozatában döntött a szolgáltatás 2014. évben történő biztosításáról. Az ellátottaknál elhelyezett készülékek időközben elavultak, mivel nem voltak alkalmasak a két irányú kommunikációra, így 2016. évben megtörtént a készülékek cseréje. A központi költségvetésből 75 készülék után érkezett 2 345 000 Ft támogatás. A képviselő-testület az 56/2016. (V. 26.) Kt. sz. határozatával a jelzőrendszeres házi segítségnyújtás keretében biztosított készülékek számát 200 darabra emelte, majd a következő évben a 248/2017. (XII. 14.) Kt. sz. határozat alapján a képviselő-testület jóváhagyta a Szolgáltatási Központ és a készülékeket biztosító SOS Központ Kft. között 200 db készülék bérletére vonatkozó 2018. január 01. és 2022. december 31. közötti időtartamra létrejött bérleti és szolgáltatási szerződést.

A jelzőrendszeres házi segítségnyújtás, olyan 24 órás szolgáltatás, amely krízishelyzetben nyújt segítséget, a riasztás az SOS Központ Diszpécser Központjába érkezik, majd az ügyeletes diszpécser telefonon értesíti a gondozónőt a riasztásról. Az SOS Központtal határozott időre megkötött szerződés (2000 Ft+ÁFA/ készülék) időtartama év végén lejár. A szerződés 7.1. pontja szerint, amennyiben egyik fél sem jelzi a szerződés megszüntetésére vonatkozó szándékát az adott év november 30-ig, a megállapodás 1 évvel meghosszabbodik. A jelenleg használt SeniGuard segélyhívó készülék egy korszerű mobil eszköz, amely GSM, GPS, GPRS technológiával lehetővé teszi a gyors és hatékony segítségnyújtást, bárhol is legyen az ember. A készüléket 4-5 naponta szükséges tölteni, melyről minden esetben a diszpécser emlékezteti az ügyfelet. A 20%-os töltöttséget elérve az eszköz jelzést küld a központnak, ahonnan értesítik az igénybevevőt, hogy tegye fel tölteni a segélyhívót. A 20%-os jelzés után még 5 órán át biztonságosan működik a készülék. Az eszköz csepp- és ütésálló. A 2 fő koordinátor és a gondozónők (8 fő) saját felszerelését készenléti táska és mobiltelefon képezi, a gyors 30 percen belüli helyszínre érkezést munkaidőben a Szolgáltatási Központ által biztosított bérlet használatával tömegközlekedési eszközök igénybevételevel, munkaidőn túl a Szolgáltatási Központ által biztosított taxi csekk használatával taxi igénybevételevel történik. Az ügyeletes gondozó részére 1 mobil készüléket és taxi csekket biztosítanak az ügyeleti időre. A nappali ügyeletet aktív és készenléti ügyeletben két fő koordinátor látja el. Munkaidő után egy aktív ügyeletes és egy készenléti ügyeletes riasztható, így egyszerre beérkező több jelzés esetén is tudnak segítséget biztosítani. A lakáskulcs az ügyfélhez történő bejutáshoz a Szolgáltatási Központ Idősek klubjában riasztóval felszerelt helységben vehető fel, biztonsági okokból a kulcsokat csak sorszám szerint, zárható szekrényben tárolják.

**A jelzőrendszeres házi segítségnyújtásban részesülők száma a 2011-2021 között:**

Év	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
fő	65	67	71	76	69	84	97	116	114	117	105

A kihelyezett készülékek száma egyszerre nem érte és nem éri el a 200-at. A 2021-es évben 105 fő részesült ellátásban, ebből 22 főnél szerelték le év közben a készüléket, így ténylegesen egyszerre 88 készülék volt kihelyezve az ellátottak otthonában az elmúlt évben, ami a legnagyobb számnak tekinthető.

A segítségkérések számának alakulása 2011 -2021. év között:

Év	jan.	febr.	márc.	ápr.	máj.	jún.	júl.	aug.	szept.	okt.	nov.	dec.	Összesen
2011	10	15	14	6	11	5	7	5	6	10	14	8	111
2012	5	6	8	7	8	3	2	2	1	8	5	6	71
2013	5	3	9	3	6	5	14	12	8	7	5	5	82
2014	7	3	8	6	13	12	3	2	7	5	2	7	75
2015	7	8	7	4	2	3	7	7	6	2	5	10	68
2016	7	6	3	12	6	5	8	5	7	38	39	130	266
2017	90	85	114	71	111	103	107	94	99	92	70	74	1110
2018	69	51	64	45	59	73	78	52	78	64	86	70	789
2019	66	67	86	84	96	102	84	76	108	102	85	75	1031
2020	88	111	77	77	79	103	74	78	100	46	31	38	905
2021	34	21	40	31	43	49	40	46	58	55	33	41	491

A hívások száma 2016-ban a készülékváltás, illetve a sok műszaki jellegű probléma miatt nőtt meg (a készüléket ugyanúgy, mint egy mobiltelefont tölteni kell) és azóta is ez a legtöbb jelzés indoka. A számok alapján látszik, hogy a műszaki problémák és a téves hívások adják a riasztások jelentős részét, az elesés és a betegség-rosszullét, krízishelyzet (mentőt kell hívni, életveszélyben van valaki) esetében van szükség aktív gondozói beavatkozásra.

Az ellátást igénybevevők számának alakulását befolyásolhatja, további csökkenését idézheti elő a Magyarország Kormánya által biztosított ingyenes Gondosóra program. A Gondosóra program egy országos jelzőrendszerre épül. Feladata, hogy a saját otthonukban élő idős emberek egy egyszerű eszköz segítségével kapcsolatba léphessenek az általuk előre megjelölt kontaktszeméllyel, aki baj esetén közvetlen és gyors támogatást, illetve megoldást nyújthat a problémájukra. Ugyanazt az eszközt használja, mint amit a Szolgáltatási Központ használ, csak karóráként és a Diszpécserközpont a hozzátartozónak jelez, nincs kiszálló személyzet a szolgáltatáshoz kapcsolva, valamint krízis esetén nem hívnak mentőt-rendőrséget csak értesítik a hozzátartozót. Különböző szolgáltatók, mobilszolgáltatók is forgalmaznak kifejezetten okosórákat (felőttek és gyermekek részére is), melyek hasonló

szolgáltatásokat nyújtanak, de bonyolult a kezelése, amit nagyon idős emberek már nem tudnak megtanulni.

A Szolgáltatási Központ által nyújtott jelzőrendszeres házi segítségnyújtás nagy biztonságot nyújt az otthoni élethez, megnyugtatja a távol lakó hozzátartozókat és késleltetni tudja az intézményi elhelyezés igénybevételét. Nagyon fontosnak és szükségesnek tartom a jelzőrendszeres házi segítségnyújtás további biztosítását, így javaslom a csökkentett, 100 db készülék használatával a működési engedély újabb 5 évre, 2027. december 31. napjáig történő meghosszabbítását. A szükséges intézkedések határidőben történő megtétele érdekében indokolt a döntés meghozatala. Az előterjesztés és a határozati javaslat elfogadása esetén szükséges a Szolgáltatási Központ szakmai programját módosítani, valamint a készülékek beszerzésével, biztosításával kapcsolatos feladatokat is ellátni.

Tájékoztatom a Képviselő-testületet, hogy a döntésnek jelenleg nincs költségvetési vonzata.

A Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény (továbbiakban: Mötv.) 46. § (1) bekezdése alapján az ülés nyilvános, továbbá az Mötv. 50 §-a alapján levezethető főszabály szerint a Képviselő-testület egyszerű többséggel szavaz.

A fentiekben leírtak alapján kérem a Tisztelt Képviselő-testületet az előterjesztés, valamint a határozati javaslat megtárgyalásra és elfogadására.

## 2. DÖNTÉSI JAVASLAT

---

### **Budapest I. Kerület Budavári Önkormányzat Képviselő-testülete .../2022. (...) önkormányzati határozata a jelzőrendszeres házi segítségnyújtás biztosításáról**

- 1.) Budapest I. Kerület Budavári Önkormányzat Képviselő-testülete 2023. január 01. napjától 2027. december 31. napjáig a Budapest I. kerület Budavári Önkormányzat Szociális és Gyermekjóléti Szolgáltatási Központ útján szociális alapszolgáltatásként továbbra is vállalja, biztosítja 100 db készülék használatával a jelzőrendszeres házi segítségnyújtást Budapest I. kerület Budavári Önkormányzat közigazgatási területén.
- 2.) Budapest I. Kerület Budavári Önkormányzat Képviselő-testülete felhatalmazza a polgármestert a jelen határozat 1.) pontja szerinti időtartamra vonatkozó működési engedély beszerzésére, az ezzel kapcsolatos jognyilatkozatok megtételére.
- 3.) Budapest I. Kerület Budavári Önkormányzat Képviselő-testülete felhatalmazza a polgármestert, hogy a feladatellátási megállapodást a Szociális és Gyermekvédelmi Főigazgatósággal a működési engedély érvényességi ideje alatt évenként megkösse, aláírja.

- 4.) Budapest I. Kerület Budavári Önkormányzat Képviselő-testülete felkéri Budapest I. kerület Budavári Önkormányzat Szociális és Gyermekjóléti Szolgáltatási Központ vezetőjét az intézmény szakmai programjának módosítására.
  
- 5.) Budapest I. Kerület Budavári Önkormányzat Képviselő-testülete felkéri és felhatalmazza Budapest I. kerület Budavári Önkormányzat Szociális és Gyermekjóléti Szolgáltatási Központ vezetőjét a jelzőrendszeres házi segítségnyújtás biztosításához szükséges segélyhívó készülékek, tartozékaik és a szükséges eszközök beszerzésével kapcsolatos feladatok ellátására.

Határidő: folyamatos

Felelős: polgármester

Végrehajtásért felelős: Szociális és Intézménytámogatási iroda/Budavári Önkormányzat Szociális és Gyermekjóléti Szolgáltatási Központ

Budapest, 2022. május \_\_\_\_\_